

יגדיל תורה

חברת לזמדי שי"ם

לחיזוק לימוד
הדף היומי

בס"ד

טעימה שבועית בלימוד הדף היומי

חושך גלמודי, מהנאמד כפולא אחרי קדושים

האם מותר לסרק הזקן והפאות במסרק?

חייב על הראש שתיים אחת מכאן ואחת מכאן ועל הזקן שתיים מכאן ושתיים מכאן שבעות ב:

בגמרא מבואר שהמקיף פאת ראשו חייב שתיים על שתי פאותיו, שעל כל פאה

וקצה יש חיוב. וכתבו התוס' (ד"ה חייב) שנראה שאע"ג שעל הזקן אינו חייב אלא בתער, בהקפת הראש חייב אף במספרים כעין תער. ובשו"ע (יו"ד קפא ס"ג) הביא את דעת החולקים על התוס', שסוברים שגם בהקפת פאת הראש אינו חייב אלא בתער, והביא שיש אוסרים במספריים כעין תער, והיינו דעת התוס', והכריע שיש לחשוש לדבריהם. אך דעת הסמ"ג (לאוין נ) והב"י בדעת הרמב"ם, שאין איסור אלא בתער כשם שבפאת זקן אין האיסור אלא בתער.

ובדעת התוס' שיש איסור בגזיזת השערות גם אם אינה בתער, נחלקו הפוסקים אם היא הדין לתלישת שערות מפאת הראש שאף היא אסורה, או שמא לא נאסרה אלא גזיזה, אבל תלישה ביד מותרת. הגאון ר' עקיבא איגר זצ"ל ב"גליון הש"ס" (כאן) כתב שלדברי התוס' נראה שגם במלקט ורהיטני שבהם עוקר את השער ואינו גוזזו, ג"כ חייב, כיון שלדבריהם אין מקישים ראש לזקן לענין מספריים, ואין מקור לפטור בראש במלקט ורהיטני. וא"כ לפי מה שנפסק בשו"ע להלכה לחוש לדעת התוס' יהיה אסור לסרוק את פאות הראש במסרק, כיון שבסריקה זו הרי הוא בא לידי תלישת שער ועובר על 'בל תקיף', וממשיך בקושיא ומסיים דצ"ע לדינא.

ובשו"ת חתם סופר (יו"ד קלט, קמ) כתב לחותנו הגרעק"א בענין זה, והקדים שלא מצינו לרבנן הזקנים שנוזהרו בזה, וגם ראה לרבו הגאון ר' נתן אדלער שהיה סורק פאותיו במסרק, ולא חשש לחשש זה, והאריך לבאר שהחומרא היא ב' חומרות ואין אנו מחמירים בכה"ג, ועיי"ש הביא עוד סברות להקל. וכן החזו"א סרק זקנו ופאותיו ואמר 'אין הלכה כר' עקיבא' [אייגר].